

Helyes lenne újból megfontolni

a szállodaépítés sorrendjét

Perczel Károly és dr. Gerő László nyilatkozata a szigeti szállóról

Két hónap óta tart a vita a Magyar Nemzet hasábjain a Margitszigetre tervezett toronyszálló megépítésének kérdéséről. A vitában sokoldalúan villágitották meg a kérdést a hozzászólók, többségükben építészmérnökök.

A kialakult vitából megalapítható, hogy egy ilyen közérdekű kérdés végleges eldöntésében — még ha születtek is már erre vonatkozóan határozatok — nem lehet figyelmen kívül hagyni a legszélesebb közvéleménykutatást. Akik hozzászóltak a kérdéshez, kivétel nélkül örültek annak, hogy fővárosunk egy új, építésetileg bizonyára jól megoldott létesítménnyel gazdagodna, ennek ellenére a

legtöbbször mégis kifogásolták, hogy a tervezett toronyszálló éppen a Margitszigeten épüljön fel.

A Margitszigetnek gyógyvizei miatt kétségtelenül nagy az idegenforgalmi jelentősége. Szívesen látjuk ott gyógyulást kereső külföldi vendégeinket, mégis felvetődik a kérdés, nem hozunk-e túlságosan nagy áldozatot, ha lemondunk a Szigetnek arról a szerepéről, amelyet elsődlegesen kell betöltenie, vagyis, hogy zöld terület maradjon a város szívében. Úgy véljük, hogy ebben a nagy jelentőségű kérdésben csak az alapos mérlegelésben született, sokoldalú vitában tisztázott döntésnek van helye.

lodát építeni. Tudomásom szerint annak, hogy először oda akarnak szállót építeni, a fő oka az, hogy nem kell semmit bontani, hanem gyorsan hozzákezdhetnek az építkezéshez. Másrészt viszont el kell ismernem, hogy a szálló szobáiból páratlan szépségű kilátás nyílna, és ez nagy idegenforgalmi vonzóerő. Mégis helyesnek látnám a szállodaépítés sorrendjét újból megfontolni és előnyben részesíteni a szállodaprogram, későbbre tervezett részét, noha ott kétségtelenül nagyobbak a nehézségek. Így például a volt Duna-parti szállodásor helyén előbb meg kell oldani a Duna Szálló esetleges lebontásának kérdését. A Várnegyedbe tervezett szállóhoz a volt Pénzügyminisztérium-romépület kívánják felhasználni, itt azonban a műemlék feltárási munkák akadályozzák és nagy tervezési nehézségek is merülnek fel. Véleményem szerint lehetett volna a Várban üres területet is találni szállodaépítkezés céljára. Elképzelhetőnek tartom a szállodaépítkezést a Tabán üres területén is, az Erzsébet-hídfőtől távolabb, de lehetségesnek tartanék szállodaépítést az Árpád-híd pesti hídfőjénél, ahol a harmadik ötéves tervben épülő szép új lakónegyed kellő környezetet is adhatna és ahonnan két gyógyfürdőt is lehetne használni, a margitszigeti és a Szabadságstrandot.

— Egyénileg szívesebben látnám azt — fejezte be szavait a fősztályvezető —, ha a Margitszigetre nem kerülne szálloda. Meg kívánom azonban jegyezni, hogy a tervezett toronyszállót nem tartom zavarónak a városképben és építésetileg nagyon szépen megoldott tervet készítették. De a Margitsziget parkjellegét befolyásolja egy nagy szálloda és a Margitszigetre tartó, valamint a Margit-hídtől elforduló forgalomnak további terhelése okoz gondot. Emiatt látnám szívesebben, ha nem épülne oda szálloda. Természetesen a végső döntést a fővárosi tanács mondja ki.

A vita tanulságait

nem szabad figyelmen kívül hagyni

A Magyar Nemzet hasábjain kialakult vitával kapcsolatban az Építésügyi Minisztériumban felkerestük Perczel Károly fősztályvezetőt, aki a minisztériumban a településfejlesztési fősztályt vezeti, tehát munkakörébe tartoznak a városrendezési kérdések, így természetesen a tervezett margitszigeti toronyszálló építésének kérdése is. Azzal a kérdéssel fordultunk hozzá: mi a véleménye a kialakult vitáról?

— Mindenekelőtt meg kell jegyezni — mondotta a fősztályvezető —, nagyon egészségesnek tartom azt, hogy ilyen kérdésekről napilapjainkban vita alakul ki. Egyrészt azért, mert a lakosság tájékozódik arról, hogy milyen, az egész lakosság érdeklődő városrendezési kérdések megoldása van előkészületben. Másrészt azért is tartom fontosnak az ilyen vitát, hogy a főváros lakói a problémák megismerése alapján befolyásolják azok helyes megoldását. A margitszigeti szálló kérdésében olyan erőteljes vita alakult ki, amnyira érdeklő a közönséget, hogy véleményem szerint a vita tanulságait nem szabad figyelmen kívül hagyni a kérdés végleges eldöntésénél, annak ellenére, hogy már tulajdonképpen elözetesen döntöttek, és a vita csak azután terebélyesedett ki.

— Ami a margitszigeti szállót illeti — folytatta a fősztályvezető —, természetesen a döntés a fővárosi tanács hatáskörébe tartozik. Előszörban a tanács ügye városának fejlesztése, de véleményem szerint a minisztérium részéről is kialakítottunk, és én azt képviseltem is az előzetes tárgyalások folyamán. A Margitsziget a főváros általános rendezési tervében, amelyet a Minisztertanács 1960-ban jóváhagyott, zöld terület, vagyis a főváros egyik parkja. Ennek a parkjellegnek a fenntartásához természetesen feltétlenül ragaszkodnunk kell. Ezért a minisztérium részéről a szálloda elhelyezésének tárgyalásai során kezdettől fogva azon az állásponton voltam, hogy csak az esetben engedhető meg a Szigeten bármilyen újabb építkezés, ha az egyáltalában nem csökkenti a Sziget parkterületét. Ezért eleneztem azokat a javaslatokat, amelyek a volt Ybl-fürdő helyére, vagy a volt pólopályára kívánták a szállót elhelyezni. Csak abban az esetben látszott elkérhetőnek az, hogy a zöld terület csökkenjen, ha a szálloda a most javasolt helyre, a fővárosi kertészet helyére kerül, az Úttörő sportpálya és a fedett uszoda közé, tehát már különben is beépített területre. Annak ellenére, hogy ez nem volt parkterület, azt a feltételt szabtuk, hogy a Sziget más részén legalább annyi beépített területet kell felszabadítani új parkterület céljára, amennyit a szállóval beépítenek. Ehhez a feltételhez a fővárosi tanács vb hozzá is járult és jelenleg is fennáll a helyzet, hogy a szálló felépítése után le kell, hogy bontsanak néhány nem oda való épületet. Véleményem szerint például a Casino-éttermet le lehetne bontani, mikor már a szálló étterme és eszpresszó

szója működik. Hasonlóan több csónak- és klubház is lebontható.

— A Belkereskedelmi Minisztérium a szálloda gazdaságos kihasználása érdekében nyolcszáz ágyat tart szükségesnek. Ilyen épület akkor foglal el legkevesebb helyet a parkból, ha toronyalakban készül. Ezért, ha elfogadjuk a Belkereskedelmi Minisztérium igényeit, akkor ez a megoldás a legelőnyösebb. Azonban véleményem szerint, ha a Margitszigetre szállót kell építeni, akkor nem ilyen méretű épületre gondolnák, hanem elképzelhetőnek tartanék egy jóval kisebb férőhelyű luxus- vagy gyógyszállót, amely kevésbé terhelné a forgalmat és a városképbe harmonikusabban illeszthető be. Ez esetben a szálló alacsonyabb volna, mégsem foglalna el a tervezetnél nagyobb területet. A húsz év előtti szállóépítési terv azonban a mostaninál hátrányosabb volna, mert szinte keresztben elzárja a szigetet és jóval több helyet foglalna el.

— Részben a közvélemény erős visszhangja alapján, de egyéb okok miatt is — folytatta Perczel Károly fősztályvezető — meggondolandónak tartom, hogy szükséges-e éppen a Margitszigetre új szál-

A leghatározottabban ellenzem a tornyot

A tervezett margitszigeti szálló építésének nagy vitát kiváltott kérdésében dr. Gerő László, az Országos Műemléki Felügyelőség építészt és felkerestük: mi a véleménye a vitában?

— Még Ybl Miklós idejében felvetődött a terv — mondotta dr. Gerő László —, hogy a Szigetre nagyobb fürdőkomplexusok épüljenek. Akkor épült a néhány éve lebontott fürdőépület és később ennek a gyógyvizére épült Nagyszálló. Az Ybl-féle nagyarányú tervezet — a Sziget intimitása szempontjából nem volt túl szerencsés, és jó, hogy nem lett belőle semmi. A korábban izolált Szigetet az Árpád-híddal való összeköttetése még jobban bevonta a városba. A külföldieket szívesen visszük oda, hogy ezt az üde területet, József nádornak — a klasszicizmus kora Palatinusának — költői szépséggel telepített százados platánjait és nagy gyepezőit megmutassuk. Örömmel néztem, hogy a Szigeten okos, praktikus berendezések létesültek, mint a vizitorony tövében a szabadtéri színpad, a fedett uszoda, a Palatinus-strandfürdő, de azt már aggodalommal, hogy nagyvendéglőt — az ún. Casinót — telepítenek és egyáltalában félok, hogy az egyre szaporodó létesítmények újabb berendezéseket vonnak maguk után, ezek pedig lassan benépesednek a platánok árnyat adó felületet, nyílt, nagy pázsitjai, zsúfolttá válik a Sziget és eltűnik belőle az, ami éppen a vonzóereje volt.

— Ha egy toronyszálló épülne a Margitszigetre — folytatta dr. Gerő László —, akkor előszörban nem is attól

félnék, ami architektonikusan idegenül, vagy túlhangsúlyosan hatna ebben a tájkultúrában, hanem attól tartanék, hogy egy több száz ágyas szálló üzemeltetése, amely széles körű kisegítő szolgáltatást igényel, a Sziget jellegének súlyos sérelmét jelentené. A parkoknak az a szerepük, hogy fellazítsák a nagyváros környezetét. Budapest legfontosabb — mert leggyönyörűbb is alakított, azt mondhatnánk: történelmi — zöld területe a költők által olyan gyakran megénekelt Margitszigetünk. Építsünk bele egy nagy toronyszállót, helyezünk oda még több szolgáltató berendezést és lassan megszűnik a Margitsziget parkjának egyedül varázsa. Ezekből a meggondolásokból a magam részéről a leghatározottabban ellenzem, hogy ide egy toronyszálló épüljön.

— Ha ez a hely lenne egy budapesti toronyszálló felépítésének egyetlen lehetősége, akkor erről a kérdéstről még lehetne vitatkozni, de a valószínűség helyzet szerencsére más. A pesti Duna-parton, egészen centrális elhelyezkedésben, nem egy hotel, hanem egész szállodásort építhetünk, és ebből a szempontból még a Gellérthegy sem kihasználható. Ezért először itt kellene a megfelelő helyet megkeresnünk és oda minél előbb megfelelő hotelt építeni, továbbá megvalósítani a budai Várban az a szálloda-együtttest, amelynek kitűnő hely a régi Pénzügyminisztérium romos épülete és az Incze pápa tere az egykori leánygimnázium ma is üresen álló területe.

Környei Elek